



Des de 1918

Campdevàdol

Forn ca la Carme

Una nissaga centenària de flequers amb quatre generacions

El fundador de l'establiment va anar a aprendre de forner a Barcelona i en tornar a Campdevàdol va muntar la seva pròpia fleca.



Els pares dels actuals propietari durant una benedicció de l'establiment.



L'entrada de l'establiment.

Tot va començar quan Bartomeu Pascal i Corominas va decidir deixar el mas on treballava i anar juntament amb un altre noi de Ripoll a aprendre l'ofici de forner a Barcelona. Quant va tornar a Campdevàdol va muntar la fleca al carrer Aurora. Després d'un temps, es va traslladar a la plaça de la Concòrdia (actualment plaça de la Dansa). Va prendre per muller la Palmira Sadurní i junts van començar la nissaga. Del matrimoni varen néixer 3 fills: l'hereu, Bartomeu Pascal Sadurni, la Paquita i en Ramón. La Paquita es va casar amb l'hereu d'un altre forn del poble, i en Bartomeu va seguir fent de forner a la mateixa fleca.

Bartomeu es va casar amb Enriqueta Calabuig i varen complementar el negoci de forners amb la venda de queviures, muntant així un dels primers autoserveis de la comarca. Del matrimoni en varen néixer tres fills: Bartomeu, Vicenç i Josep. Bartomeu Pascal i Calabuig es va fer metge. Al cap d'uns anys, Bartomeu

Pascal Sadurni, juntament amb altres forners, varen muntar un obrador a Ripoll, encara que cadascú va mantenir el seu negoci inicial. En aquest moment, Josep va quedar-se a l'autoservei, mentre Vicenç i Bartomeu Pascal Sadurni anaven a l'obrador i portaven el pa a casa.

Al cap d'uns anys, Josep va voler estudiar empresarials i quan Bartomeu Pascal Sadurni es va jubilar, coincidint amb que la plaça de la dansa s'havia convertit en zona de vianants, Vicenç i la seva dona, Carme Montero, van traslladar el forn a la plaça de la Mainada del mateix poble. Dos anys més tard, Vicenç deixa l'obrador de Ripoll i el trasllada a la botiga. Dels dos fills d'en Vicenç i la Carme, en Jordi va estudiar enginyeria i l'Eva Pascal i Montero, a l'any 2015, es va incorporar a la fleca com a fornera i successora de la nissaga. Amb ella s'ha arribat a la quarta generació.

Plaça de la Mainada, 1 · Campdevàdol - 17530
vicenspascal@hotmail.com · Tel. 972 730 628



Des de 1891

Pardines

Taller de forja Josep Hubach

De l'elaboració de les eines del camp
i les ferradures a la forja artística

Actualment, a la forja ja no es fan eines o ferradures, sinó que es dediquen a la forja artística per encàrrec



La segona generació, treballant a la forja amb eines antigues.



Ara es fa forja artística.

Al taller de forja de Pardines, actualment ja hi treballa la quarta generació. El representant de la tercera generació té 82 anys i la sort d'haver viscut les quatre generacions.

La primera generació va ser la del seu avi, i la feina consistia en arreglar i fer eines per treballar la terra. En aquells temps era l'únic que es podia fer, ja que no hi havia gaires diners. Estem parlant de l'any 1891, quan la gent treballava per subsistir i la forja no es podia fer per falta d'encàrrecs.

A la segona generació la feina va anar canviant i a més d'arreglar i fer eines pel camp, també s'elaboraven ferradures i es ferraven vaques, cavalls i mules. Fins i tot es va fabricar una gàbia davant de casa per poder ferrar amb més facilitat aquests animals. Es feien les ferradures a l'hivern i les muntaven a l'estiu. De mica en mica, la gent s'anava modernitzant i comprant

maquinaria. Així, la feina de ferrar animals anava disminuint.

A la tercera generació, els pagesos ja tenien tractors. Així, la feina de fer eines va desaparèixer totalment, igual com van desaparèixer les ferradures per a les vaques. L'empresa ja ferrava a tot el Ripollès i també a algunes zones de la Garrotxa. Hi havia molta demanda. Més endavant, com que ja no hi havia temps de fabricar les ferradures, s'importaven d'Holanda.

A la quarta generació, l'actual, la feina de ferrar ha desaparegut totalment. Actualment el negoci està centrat en la forja artística. El fundador d'aquesta empresa explica que el que més l'ha impressionat d'aquestes quatre generacions ha estat veure el seu avi o el seu pare soldar dos ferros només amb l'ajut del foc i els martells.

Carrer Major, 1 · Pardines - 17534

www.pardines.cat/guia-del-poble/artesans/ · Tel. 689 385 366



Des de 1891

Blanes

Calçats Sagrera

Més de 125 anys dedicats a la venda d'espardenyes i sabates

Tot i que durant els inicis del turisme l'establiment es va diversificar, més endavant es tornà a centrar en la venda de calçat de qualitat.



Francesc Sagrera Gallart.



L'establiment al carrer Ample de Blanes.

La documentació més antiga que fa referència a l'establiment que, amb el temps, s'havia de convertir en Calçats Sagrera de Blanes data del 1891. Aquell any, Pere Sagrera Carles, de 25 anys i natural de Tordera, ja figura en el Padró de Cèdules Personals de Blanes juntament amb la seva dona, Maria Bou Tresserras, també de 25 anys i del poble veí de Tordera. El domicili es mantindrà al llarg d'aquests més de cent anys al mateix carrer Ample.

A partir del 1926 es troben referències de la segona generació de la família Sagrera que es dediquen a la feina d'espardenyers. Així, apareixen els seus tres fills: Francesc Sagrera Bou i la seva dona Àngela Gallart Vieta, Josep Sagrera Bou i Joaquim Sagrera Bou. Dels tres, serà el primer l'encarregat de donar continuïtat a l'establiment, com demostren

les Contribucions Industrials dels anys 1928 i 1955.

La propera generació familiar va ser la del fill petit de Francesc Sagrera Bou i Àngela Gallart Vieta, en Francesc Sagrera Gallart qui, amb Maria Perpiñà Pujol, la seva dona, no només mantingueren el negoci sinó que li donaren un aire nou: el modernitzaren físicament i el destinaren a la venda d'articles diversos, sobretot en els anys dels inicis del turisme, però sempre priorititzant el calçat. Amb el temps, la sabata de qualitat es converteix en el seu principal objectiu. La darrera generació és la de Francesc Sagrera Perpiñà, fill petit dels anteriors, que segueix avui l'empresa familiar dedicada al calçat i als complements juntament amb la seva dona, la Rita Goded Cardona.



Des de 1868

Figueres

Casa Alegrí

De vendre plats i sancristos
als moderns complement de la llar

Antigament, durant les Fires de la Santa Creu, tenien molta clientela francesa: els senyors anaven a la cursa de braus i les dones a comprar.



Les propietàries, davant l'establiment, el 1950.



Amb els anys, Alegrí ha guanyat espai.

La família Alegrí, actual propietària de la botiga, procedeix de Vilatenim. Francisco Alegrí Fontdecaba estava destinat a quedar-se a casa, a Vilatenim, perquè era l'hereu. Es casà amb Carme Palomer Casadevall, d'Avinyonet de Puigventós. L'home era una persona inquieta i d'idees avançades. Preveia que si les seves dues filles Rosa i Maria es quedaven a Vilatenim, portarien una vida rutinària de treball i haurien de fer feines del camp.

Van començar el negoci l'11 de Setembre del 1951. Van instal·lar-se a Figueres assumint el traspàs de l'antiga botiga d'Ana Imbert de Ricard, al Carrer Peralada número 35. Al principi, era una botiga petita on es venia algun plat, sancristos, porrons... Els orígens de la vida comercial de l'edifici daten de l'any 1868. Cap a finals del segle XIX i fins just abans de la

guerra, al mateix lloc hi havia una botiga que es deia Can Noranta-Cinc. Per tant, l'antiguitat de la botiga s'estableix al 1868, celebrant enguany el seu 150 aniversari. Maria recorda que durant les Fires de la Santa Creu venien molts francesos: els "messieurs" anaven a veure els toros i les "madames", a comprar. A ca l'Alegrí feien una gran parada al carrer Peralada, ja que la botiga era molt petita.

L'any 1982, Carme, filla de la Rosa s'incorporà a la botiga. El 1992 van enderrocar tres petits edificis veïns, convertint-los en un de sol, i això va permetre fer una botiga molt més gran. El marit de la Carme es va incorporar al negoci familiar i al 2001 van adquirir la finca veïna fent la darrera gran ampliació. Avui, la casa disposa d'unes instal·lacions modernes, amb les millors marques del sector i productes d'alta qualitat.



Des de 1818

Banyoles

Calçats Freixa

Set generacions calçant els peus de banyolins i gironins al llarg de 200 anys

Rafel Freixa era un depurat estilista que va treballar per les millors cases d'Europa: París, Niça, Torí o Florència.



La família Freixa, el 1951, entre caps de sabates.



La façana de l'establiment, l'any 1958.

La primera generació d'aquesta nissaga de sabaters comença quan Benet Freixa i Sala (1794), de Camprodon, es casa amb la banyolina Maria Bosch el gener de 1819 i comença a treballar amb el seu sogre al taller del carrer Major de Banyoles. La segona generació ja té un taller de sabaters artesans a la Plaça de la Font. La tercera generació obre una sabateria al carrer del Mercadal. De la quarta generació en destaca Rafel Freixa i Canadell, un gran estilista que va treballar per les millors cases d'Europa: París, Niça, Torí o Florència. La cinquena generació, als anys 40, comença a vendre sabates de fàbrica i impulsa la gran renovació del negoci, que el 1958 inclou una important reforma de la botiga. Ton

Freixa i la seva germana Mercè Freixa (sisena generació) impulsen l'empresa i emprenen una nova reforma el 1966, amb l'esgrafiament actual de l'artista banyolí Josep Ponsatí. A partir dels anys 70, s'obren dues botigues a Platja d'Aro i dues a Girona.

40 anys amb botigues a Girona

L'empresa ja porta 40 anys amb botigues a Girona, al carrer Santa Clara i Migdia. Marta B. Freixa (1974), filla de la Mercè, entra a l'empresa com a setena generació i es fa càrrec de la selecció de les sabates, a París i Milà. S'obre una nova botiga a Girona el 2002, que amb la de Banyoles són les que mantenen la tradició sabatera de la nissaga.

Bases de la convocatòria de 2019

La XXXX edició de les Distincions a Establiments Històrics que concedeix la Cambra de Comerç de Girona es regirà d'acord amb les normes següents BASES:

1. Seran distingides amb un diploma i una placa de forja artístic, una peça única per lluir a la façana de l'establiment, totes les empreses comercials, industrials o de serveis establertes a la demarcació de la Cambra de Comerç de Girona, associades al Club Cambra, i que acreditin que en el decurs de l'any 2019 hagin complert els 50, 75, 100, 125 o 150 anys de la seva activitat mercantil. També qualsevol altra xifra rodona a partir dels 150 anys.
2. Es podran distingir totes les empreses que acreditin més de 50 anys d'existència i que no hagin obtingut mai abans la distinció. En aquest cas, no cal que sigui una xifra rodona.
3. Caldrà aportar els documents relatius a la data d'inici de la vida de l'empresa i a la seva continuïtat fins als nostres dies. Els documents no hauran d'oferir dubte sobre la seva autenticitat.
4. El fil de la continuïtat de l'empresa vindrà marcat per l'activitat, d'acord amb l'evolució propia del sector, o bé per la relació familiar o d'associació empresarial amb els fundadors. En cas de dubte, el jurat tindrà la darrera decisió al respecte.
5. No influirà en la decisió el fet d'haver traslladat l'establiment a un local diferent de l'originari, sempre que ambdós es trobin dintre dels límits de la demarcació territorial de la Cambra de Girona. Les empreses adscrites a la Cambra de Comerç tindran la inscripció gratuïta, la resta abonaran mitja quota anual.
6. El lliurament de les distincions tindrà lloc en un acte públic a la sala d'actes de la Cambra en dates properes a les Fires de Sant Narcís de 2019. S'editarà una revista commemorativa amb fotografies històriques de tots els establiments. Cada guardonat en rebrà 20 exemplars.
7. La decisió final sobre els establiments a distingir serà presa per un jurat format per professionals de la Cambra, historiadors i experts en documents històrics. Qualsevol circumstància no prevista serà resolta de manera inapel·lable pel propi jurat.
8. A més de la documentació acreditativa de l'antiguitat, caldrà lliurar còpia del NIF de l'empresa, una breu explicació escrita sobre la seva història i vicissituds, així com algunes fotografies antigues i modernes. Caldrà fer-ho arribar a la Cambra de Comerç de Girona, Gran Via de Jaume I, 46, abans del dia 30 de setembre 2019.



EL JURAT DELS GUARDONS DELS ESTABLIMENTS HISTÒRICS

El jurat dels guardons dels establiments històrics està integrat per:

Domènec Espadalé, president de la Cambra;

Enric Mirambell, Cronista oficial de la Ciutat de Girona;

Joan Domènech, historiador i mestre;

Jaume Fàbrega, president de l'àrea de desenvolupament empresarial de la Cambra;

Eduard Torrent, director gerent de la Cambra;

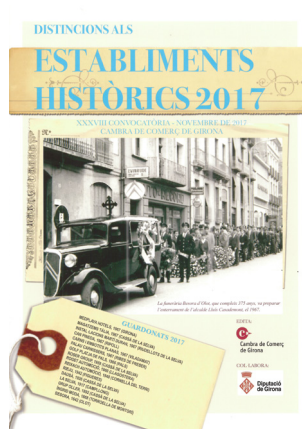
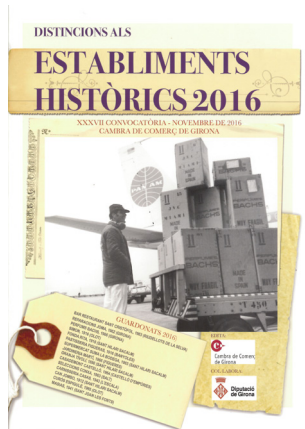
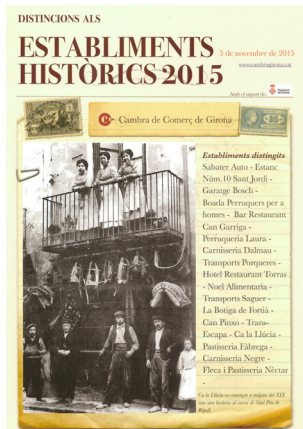
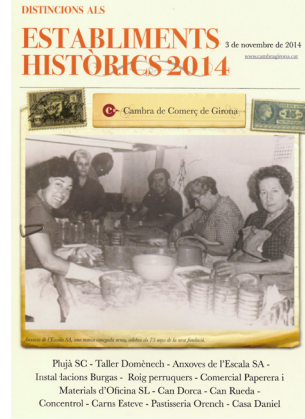
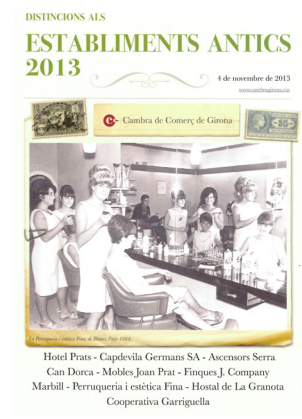
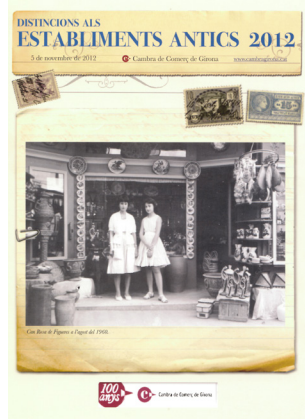
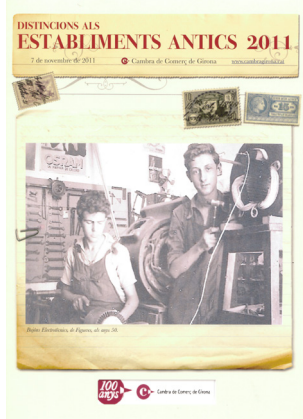
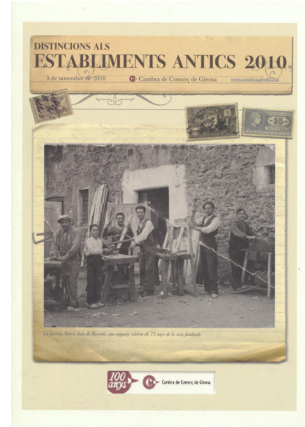
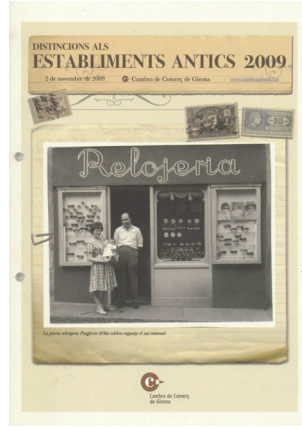
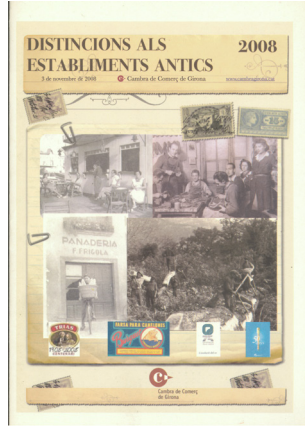
Júlia Torrent, excap de comunicació de la Cambra;

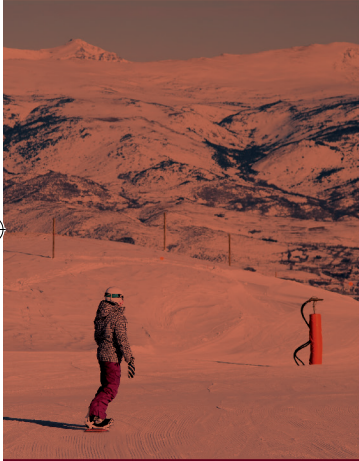
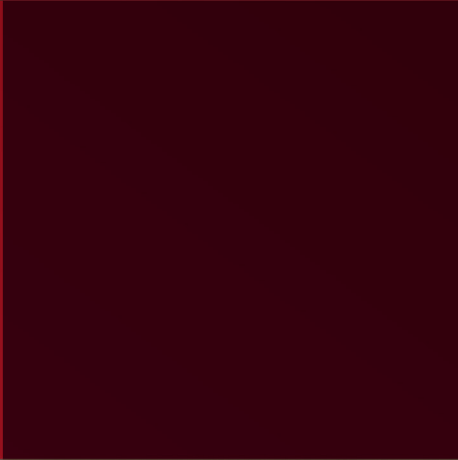
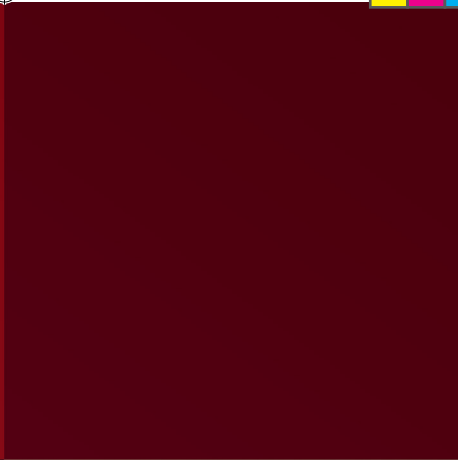
Dolors Muñoz, presidenta d'Honor de la Càtedra Cambra de la UdG

i, actuant com a secretari, Gerard Bagué, responsable de comunicació i noves tecnologies de la Cambra.

Recull de les portades

Les històries dels establiments, des del 2007 a l'actualitat





PUBLICACIÓ DE LA CAMBRA DE COMERÇ DE GIRONA

TEXTOS I FOTOS: Establiments premiats

IMPRESSIÓ: Alzamora

DISSENY: Gabinet Disseny Gràfic

COORDINACIÓ I ELABORACIÓ: Gerard Bagué i Joel Cortés

